

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Toţi scriitorii înfăptuiți nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se întorc.
INSERATE
se primesc la Administrație în
Braşov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
la Viena: la M. Dukes Nachr.,
Ruz. Angenfeld & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalk, A. Op-
pelik Nachr., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erassébet-közp.).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garzonă pe o săptămână 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoiață. — RECLAME pe
pagina 8-a o săptămână 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

"GAZETA" 1882 în 86-gare de
Abonamente pentru Austria-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Braşov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajul
I.: Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dăruirea în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 242.

Braşov. Joi 2 (15) Noembrie

1906.

Coaliția prezintă apropierea furtunei.

Așadar n-au fost numai vorbe goale, ce s'au scris zilele acestea de unele foi vieneze și germane. Pitreich nu va fi înlocuitorul contelui Beck, a șefului de până acum al statului major general. Nici cercurile înalte militare, nici armata nu-l doresc la acest post. Pitreich s'a compromis cu desăvârșire încă de când ca ministru de război a dat faimoasele ordonanțe militare privitoare la folosirea limbei maghiare în armată. L'ar fi vădut bucurios în locul lui Beck, Wekerle cu tovarășii săi din guvernul unguresc, dar se pare, că deja dela venirea la cârmă a ministrului președinte austriac baron Beck, amic al intim al moștenitorului Francisc Ferdinand, acesta a început să înrijure puternic asupra cursului, ce-l iau lucrurile în Viena.

Din parte competența militară se comunică unei foi de frunte vieneze, că acum pare a fi ca și sigur că locotenentul-feldmareșal Conradt de Hötzenorf, va fi numit șef al statului ungar general austro-ungar. Despre acest feldmareșal se asigură, că este o persoană agreată a arhiducelui moștenitor Francisc Ferdinand. Ba se vorbește, că chiar contele Beck s'a recomandat monarhului, ca să-l numească de urmaș al lui. Destul, că Pitreich și-a pierdut șansele și că șefii coaliției pot privi aceasta de o pierdere mare pentru politica lor.

Pentru Beck însuși informațiunea, de care am amintit, face unele destăinuiri surprinzătoare. Astfel ne spune, că în adevăr contele Beck nu s'a retras dela șefia din statul major tocmai așa de bună voce, cum se crede, ci că a fost răsturnat de cei ce lucrează de mult să-l depărteze dela acel post împreună cu cea mai mare răspundere.

Dacă contele Beck a căzut așa de moale, încât lumea credea, că el a demisionat de bună voce, cauza este, că împăratul, avu să susțină cu el raportul personal amical de până acuma. De aceea l'a făcut căpitan al gardei cesare și regesti, ca să rămână în jurul persoanei sale și l'a avansat la rangul de conte, pentru a-i da o devadă nouă de amicitie și a ridica prestigiul statului major austro-ungar în afară.

Dacă arhiducele Francisc Ferdinand ajunse mai ales de un timp încoace să fie foarte nemulțumit cu isprăvile fostului ministru de război Pitreich, de sigur că n'a putut fi mulțumit cu prestațiunile bătrânului șef al statului major general, cari erau strâns legate de lucrările ministerului de război, condiționându-se reciproc, ca să ținem așa.

Ese deci tot mai mult la iveală, că a decurs o luptă crâncenă printre culisele curții, ca să fie depărtați de la posturile lor Pitreich și Beck.

Un semn vădit, că în cercurile politice maghiare a început a se încuibă convingerea, că nu e de glumă, căci în jurul bătrânului monarh se

manifestă tot mai tare cele mai puternice curente, cari numai favorabile nu pot fi programului coaliției, este apelul, ce l'a adresat vicepreședintele partidului constituțional, Francisc Nagy în adunarea generală a acestui partid, ținută în 11 Noembrie în comitatul Trencin, ca să se unească toate cele trei partide, ce aparțin coaliției într'un singur partid unitar.

Ajunge pentru a caracteriza importanța discursului nămitului membru de frunte al coaliției, care discurs a făcut o senzație așa de extraordinară în Budapesta, ajunge ținem a cita din el următorul caracteristic pasagiu ce arată, că în sinul coaliției domnește presimțul unor furtuni viitoare.

„Aș dori și sunt convins, că va veni timpul, în curând, ca noi cari azi formăm încă numai o coaliție și existăm numai ca trei partide deosebite să ne contopim total și să formăm un singur partid. Trebuie să luptăm în unire contra acelor iniții, cari nu mai slăbesc ci devin tot mai tari și cari în timpul din urmă au dovedit, că avem cauză sa ne temem de tăria lor. Dacă însă vom continua lupta, fiind separați unii de alții, vom putea fi prea ușor covârșiți.”

Din dieta ungară. În ședința de ieri a dietei s'a primit în a treia citire proiectul de lege despre libera navigație. S'a primit deasemenea în desbaterea generală și specială proiectul de lege privitor la marcarea măsurilor, întrebuintarea și controlul lor. La ședința au luat parte abia vre-o 30 deputați.

În comisiunea financiară dietală s'a dezbătut ieri budgetul ministerului apărării țării. Wekerle a declarat în decursul discuțiunii că în ce privește înzestrarea hovezimei cu artilerie a intrat în contact cu diferitele partide ale dietei și a ajuns la convingerea că chestiunea aceasta nu se va putea rezolvi actualmente spre liniștirea generală. Dep. Babo declară că nu poate adera la urcarea contingentului hovezimei, căci în cazul acesta ar pretinde și armata comună o urcare a contingentului. Până când nu se va crea noua lege militară, partidul koșutist nu poate accepta în nici o formă urcarea contingentului.

Despre audiența baronului Aehrenthal la Petersburg se mai comunică următoarele: Audiența de adio a baronului Aehrenthal a dat prilej pentru a se constata și mai mult cât de apreciat era la Petersburg actualul ministru de externe al Austro-Ungariei. Trenul special în care a călătorit baronul Aehrenthal din Petersburg la Zarskoje-Selo, era alcătuit din ordinul Țărului, din nouăle vagoane de lux. Dela gara din Zarskoje-Selo baronul Aehrenthal a fost dus la palat într'un echipagiu care este destinat numai capetelor încoronate. La palatul Alexandru, ministrul a fost primit de mareșalul ceremoniilor, și de mareșalul de curte. Conducus de adjutantul general și însoțit de pagi în sala Țărului, acesta l'a întâmpinat foarte călduros, întinzându-i mâna. După predarea scrisorii de rechemare și în urma unei lungi conversații, Țarul i-a oferit personal ordinul

„Sfântul Andrei”, cea mai mare distincție rusească. Țarul s'a despărțit de baronul Aehrenthal în modul cel mai cordial. Baronul de Aehrenthal a plecat luni seara la Berlin.

Plângerea patriarhatului cătră puteri.
Din Constantinopol se depeșează: Patriarhatul ecumenic a decis a adresa o nouă notă de plângere puterilor semnate ale tratatului de Berlin, precum și sultanului din cauza mișcării antigrecești din Bulgaria, cerând restabilirea status-quo-lui și libertatea mitropolitului din Anchiolo.

Un banchet politic. La banchetul primarului Londrei, ministrul de război englez Haldane a zis între altele: »Marina noastră are cea mai frumoasă organizație de pe lume. De ce n'ar fi tot așa cu armata de uscat? Nu voim o armată după asemănarea celor de pe continent, dar una care să fie cea mai bună în felul său. Guvernul are cunoștința de răspundere sa și își va face datoria.»

Marchizul of Ripon, în numele ministrului, arată că Marchizul of Lansdowne a condus astfel politica externă sub conservatori, încât acuma liberalii o pot urma mai departe. A arătat mulțumire în privința conferinței dela Algeciras, care la un timp părea că nu va avea sfârșit bun. »Pe cât e în puterea noastră vom lucra pentru păstrarea păcii. În privința Macedoniei am hotărât reforme nouă, cari par cu puțință de pus în lucrare. Negocierile nu s'au isprăvit încă. Vom lucra în cea mai bună înțelegeră cu celelalte State pentru administrarea acelei nenorocite provincii.»

Chestia conflictului turco-persian. Poarta a refuzat oferta Angliei și Rusiei de a interveni ca mediatore în conflictul de frontieră turco-persian, declarând intervențiunea ca inutilă deoarece afacerea este negociată.

Dela instalațiunea fișpanului din Braşov.

Am adus în numărul nostru de Luni discursul de instalare al noului fișpan, contele Sigismund Mikes. Rămâne acum să întregim raportul despre cele ce stau în legătură cu ședința oficială de instalare.

Indată ce contele Sig. Mikes și-a ocupat fotoliul de fișpan al comitatului Braşov s'au ridicat ca vorbitor întâiu Dr. Ioan Zakarias, care a salutat pe noul fișpan din partea Maghiarilor, apoi Dr. Carol Adam din partea Sașilor și adv. Ioan Lengeru, care a vorbit în limba română.

Apoi fișpanul făcând us de dreptul ce îl dă legea (§ 21 al art. de lege din 1886) a făcut numirile, pe cari le-am publicat în numărul de ieri.

După ceremonia de instalare contele Mikes a primit gratulațiunile diferitelor persoane și ale reprezentanților diferiți. În numele Sașilor l'a salutat conducătorul comitatului districtual săsesc, avocatul Carol Adam.

Înainte cu câteva zile numai, zise Adam, ne-am despărțit cu durere de veneratul nostru fișpan de mai înainte. Totuși vă salutăm cu sinceră bucurie și cu deplină încredere ca pe noul nostru fișpan,

căci va introduce la noi bunul nume, după care a-ți avut în mare parte o educație germană, de unde conchidem, că aveți deplină pricepere și stimă față de cultura germană. Suntem patrioți buni unguri de limba germană și voim și vom rămânea așa, convinși că vom aduce mai bune servicii iubitei patrii ungare, decât dacă ne-am perde individualitatea noastră etnică. Totodată suntem însă și convinși că avem neapărată lipsă de a cunoaște limba maghiară, din care cauză ne nisuiim cu zel a ne îngriji pentru ca în școlile noastre să se învețe limba statului. Nu gravităm în afară, nici spre Austria nici spre Germania. Ungaria e patria noastră. Dorim deci progresul ei pe toate terenele și mărirea ei. De aceea ne-am bucurat că s'a restabilit în fine pacea cu coroana și dorim stabilirea unei păci durabile cu Austria și coroana pe baze sigure.

Suntem obicinuți a respecta legile și numai pe cale legală nisuiim la schimbarea sau cassarea legilor ce nu ni-se par bune.

N'asteptăm și nu cerem protecție ci numai o tractare dreaptă imparțială și o prețuire a culturii noastre.

Dacă Ilustritatea Voastră ve-ți primi oficiul vostru în sensul acesta, puteți să contați întotdeauna la spriginul nostru. Dorim ca Il. Voastră să vă simțiți în curând bine aici și să administrați oficiul Vostru ani cât de îndelungați spre binele comitatului nostru.

Despre banchetul de instalare, la care invitările s'au făcut din partea noului fișpan, au luat parte peste 400 de persoane. Refrenul, ce a trecut prin toate vorbirile, ținute cu ocaziunea acestui banchet, a fost înfrumșetăț cu floriceaua, »bunei înțelegeri» a maghiarilor cu celelalte naționalități a acestui comitat. Toate au decurs neted și vesel. Fișpanul contele Sigismund Mikes, care la intrarea sa în sală fusese salutat în sunetul marșului lui Rákoczi, a ținut primul toast pentru Majestatea Sa pe care cei prezenți l'au ascultat stând în picioare. Al doilea toast l'a ținut d-l viceșpan Dr. Jelk pentru secretarul de stat I. Szterényi. Secretarul a răspuns imediat, zicând, că problema guvernului actual este să întărească constituția. Vorbind și de chestiunea naționalităților, Szterényi zise, că în Ungaria există numai o națiune unită ră maghiară, a cărei membrii sunt cetățenii de toate limbile. Sașii și Români trebuie lăsați ca să-și desvolte individualitatea lor culturală. Atunci și națiunea maghiară va fi tare. Politica de naționalitate, trebuie să fie în toată țeara așa cum s'a manifestat azi în congregația comitatului (atunci stăm foarte rău cu manifestația, încât privește pe locuitorii Sași și Români — rap.) Pentru aceasta bea Szterényi.

A urmat la cuvânt primarul Francis Hiemesch, care salută ca primar al orașului pe dignitarul coroanei și pe omul de încredere al guvernului, chemat a conduce destinele comitatului și ale orașului nostru.

În numele Maghiarilor din Braşov a vorbit directorul școlii civile din Satu-lung, Kilyeni Endre. Suntem mândri, zise, că în Ungaria avem o luptă a naționalităților căci ea ne face să ne încordăm puterile. Iubirea, ce o are omul cătră individualitatea sa, este un drept sfânt al fiecărei națiuni (Atunci de ce Maghiarul nu voește, ca și Românul să-și iubească individualitatea.) Lupta naționalităților din apropiere nu apare așa grozavă ca din depărtare.

O vorbire anumă tcluită pentru a-

lor în 18 Noemvrie st. n. 1906 la oarele 3 & a. în Biserica greco-ortodoxă din Văcărești.

Numiri în diplomația rusă. »Journal« scrie că țarul va numi pe contele Witte ambasador la Paris iar pe prințul Obolenski, fostul guvernor din Varșovia, ambasador la Berlin.

Concertul d-șoarei I. Bretz. D-șoara Josefina Bretz, a cărei voce frumoasă ne este cunoscută din concertele societății germane de cântări din Brașov, și-a terminat în München studiile sub conducerea profesorilor I. Werner-Koiffka și I. Brecht și s'a reîntors la Brașov cu cele mai frumoase certificate. La dorința generală dra Bretz va da cu concursul d-lui prof. R. Lampel în 22 l. c. n. un concert în sala Redutei, asupra căruia atragem atențiunea publicului brașovean. Incepând cu ziua de mâine se află bilete de vânzare în librăria d-lui Hiemesch. Amănunte în numerele viitoare.

Insurecțiunea Burilor. Cu privire la vestea că Burii au năvălit în colonia Capului, guvernorul general al coloniei comunică următoarele: Am primit aseară raportul oficial al celor petrecute. Lucrurile nu prezintă mare importanță și răscoala va fi înediat înăbușită.

O altă telegramă spune, că guvernul din colonia Capului se teme, că locuitorii din nord-vestul coloniei, cari sunt înafără de orice legătură cu lumea externă să nu se neliniștească la vestea năvălirii Burilor. Până în prezent nu s'a putut stabili încă cine sunt năvălitorii. Se pare sigur însă că ei sunt veniți din ținuturile părăsite de hotentoti. Guvernul crede că instigații sunt câțiva buri aventurieri cari sub masca insurecțiunei au venit să se dedea la jaful. Banda e compusă din 13 persoane.

A 18-a adunare generală ordinară a Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu se va ține pentru anul curent în comuna Bradu (I Sibiiu).

Gazuri de ciumă în Rusia. Din Petersburg se telegrafiază, că opt cazuri mortale de ciumă s'au constatat în satul Abagastrai, districtul Atchinsk.

În cancelaria avocatului Dr. Eugen Bran, în Teaca (Teke) află înediat aplicare un candidat de avocat, eventual un scriitor, care a mai lucrat în cancelării avocațiale.

Care este datoria noastră față cu situația actuală.

Opinarea rostită de d-l Grigore Alexandrescu în ziua de 14 Octomvrie v. 1906, cu ocazia serbării dată de industriași expozați, d-lui comisar general al expoziției d-l Dr. C. I. Istrati.

(Fine.)

E trebuință dar, să se caute a se reține caracterelor și de aceea mă adresez d-șile d-le Dr. Istrate, care în totdeauna ai palpitat pentru chestiunile mari: gândurile bine, făurește programul și ca om politic intervine pe lângă guvernanți, pentru a lua măsuri grabnice de îndreptare, înainte de a ajunge la o situație mai grea.

Altă chestiune, tot așa de importantă, asupra căreia ași dori să vă atrag puțin atențiunea, este aceea privitoare la situația lucrătorilor și a țăranilor clăcași.

Nu trebuie să se uite că ceea ce am admirat aci în diferitele secțiuni ale industriei și agriculturii, este rezultatul muncii acestor ființe, care duc viața din greu și au multe, foarte multe neazuri.

E știut că aceștia în general nu au posibilitatea prevederii, nu sunt asigurați pe munca lor decât de azi pe mâine; ei devin bolnavi sau invalizi, nenorociți și așteaptă pe ei și familia lor. E dar, de nevoie să se introducă și la noi sisteme germane de asigurare obligatorie pentru invaliditate, accidente și boale, care în Germania dă așa de bune roade. Acolo, prin legea făcută de Prințul Bismarck în 18 ani, s'a putut strânge, prin cote mici, făcute mai ales de patroni, peste 1 miliard de franci.

Din aceste sume se îngrijește de sănătatea lucrătorilor și se servesc penziuni familiii bolnavilor și invalizilor.

Sunt convinși, că nu se va putea da o bună deslegare chestiunei asistenței sanitare la noi, de cât atunci când, cu modificări, se vor adopta și aici aceste legi foloșitoare.

Ce să vă mai vorbesc pe larg de nenorocitul țăran clăcaș, dela țară; tot me-au s'a vorbit de chestiunea țărănească; dar făcui pe ici pe colea începuturi de in-

dreptare, dar o deslegare a acestei importante chestiuni nu s'a putut încă face. Nu trebuie să pierdem din vedere că marea proprietate rurală, în cea mai mare parte, nu este cultivată și exploatată de oameni cu dor de inimă, că arenzile cresc în proporția posibilității de a specula tocmelele agricole.

Țăranii se îngroapă tot mai mult în datorii, care trec ca moștenire din generație în generație și cum voiți ca într-o astfel de situație să progreseze? Este dar absolut nevoie să se strângă rândurile și în această chestiune să nu se tot vorbească cu discursuri frumoase, care imediat să se uite, ci din contră, fără vorbă, să se treacă la fapte și să se amelioreze într'un mod real soarta acestor nenorociți.

Aceste trei mari chestiuni: încurajarea reală a comerțului și a industriei, asigurarea lucrătorilor și îmbunătățirea stărei sateanului clăcaș, nu se pot face însă, după cum am zis, decât de niște oameni mari, cu adevărat desinteresați, care să se jertfească pentru îndreptarea situației poporului.

Fericit va fi acel guvern, care va lua în mână aceste chestiuni și le va da o deslegare bună și nemerită; deoarece, cele ce vă spun, vor trebui să fie făcute cu timpul și cred că este mult mai nemerit să ne gândim de pe acum la deslegarea lor fi-rească.

D-ta, d-le Dr. Istrati, care ești și om politic, caută de 'ți încununază munca și viața, traducând în fapt ceea ce ai vibrat altă dată; caută a 'ți pune inteligența și voința în deslegarea acestor mari chestiuni; adună în jurul D-tale, ca un om de inițiativă ce ești, pe toți aceia care, cu euget curat doresc să conlucreze pentru deslegarea acestor chestiuni vitale ale țarei.

Eu m'ași simți foarte fericit dacă propunerea, ce am publicat acum 6 luni de zile, de a fonda o Instituție oficială pentru asigurarea lucrătorilor și a țăranilor clăcași și la care, cu regret constat, că nu am avut decât foarte puțini aderenți, ar putea să ia ființă chiar după acum sub călăuzirea d-lui Dr. Istrati. Acesta ar fi actul cel mai mare a cărui realizare s'ar începe din anul jubiliar al Domniei glorioase a Majestății Sale Regelui Carol I, și cel mai frumos dar ce am putea oferi valorosului nostru Comisar general, d-nul Dr. Istrati, încredințându-i conducerea și rugându-l ca pentru realizarea acestor opere să-și pună în acțiune aceleași energie, capacitate și cinste, pe care a depus-o pentru a furi, în foarte scurt timp, o imposantă și admirabilă expoziție națională.

Când se va ajunge să îndepliniți aceste mari chestiuni, atunci domnule Dr. Istrati vei putea zice ca înțeleptul că-ți ai făcut complet datoria și generațiunile viitoare, te vor binecuvânta. — iar noi d-lor, la rândul nostru să fim mândri că putem da ajutor acestui om de inițiativă, pentru îndeplinirea acestui ideal, fiind cei dintâi subscriitori pentru operele naționale, privitoare la aceste două clase sociale: lucrătorii și țăranii, din al căror capital social: munca, ne deducem în parte existența și prosperarea noastră.

Să trăească d-nul Dr. Istrati și toți aceia cari vor lucra pentru desăvârșirea acestor opere.

Evenimentele din Rusia.

Din Wladivostok se anunță: Tribunalul militar a terminat eri procesul celor 107 artilerști de cetate cari s'au răscolat la 23 Octomvrie anul trecut. În cursul interogatoriilor conducătorul revoltei a reușit să scape. 43 au fost condamnați la închisoare, 44 la transferare în batalioanele de pedeapsă și parte au fost achitați.

— Luni s'a ținut o întrunire la universitatea din Kiew la care au luat parte 1500 persoane cu toată oprirea conziliului de profesori și a guvernatorului. Rectorul a invitat pe cei întruniți să se împărție dar aceștia au refuzat. Consiliul profesorilor a decis închiderea universității.

— Bine informatul ziar rusesc »Sevodnia« află, că contele Witte, după ce va rămâne timp de două-trei săptămâni în Petersburg, va pleca la America, unde e interesat într'o concesiune la care participă mai mulți miliardari americani. Witte are intenția de a lua parte la o serie de mari întreprinderi, cari să lege lumea comercială rusească cu întreprinderi străine. În timpul prezenței sale la Petersburg se va rezolvi chestiunea concederii de terenuri întreprinderilor americane și unirea agențiilor comerciale rusești din străinătate.

Adunare învățătoarească.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“.)

Turda, Noemvrie 1906.

Învățătorii din tractul Turda, aparținători Reuniunii Învățătorilor rom. din Archi-Dieceasa gr. cat. de A. Iulia, au ținut adunarea de toamnă la 20 Octomvrie a. c. în Turda. Despre această adunare am onoarea a vă raporta următoarele:

Conform programei la 9 ore a. m. toți membrii prezenți au luat parte la serviciul divin celebrat de P. Iosif Costin, protopop tractual și P. Nicolau Rațiu protopop onorar. Cântările le-a executat corul elevilor de școală sub conducerea d-lui Simion Poruțiu inv. în Turda.

După finirea serviciului divin, ne-am adunat în frumoasa școală din Turda unde președintele d-l Simion Poruțiu, prin o vorbire avântată, accentuând miseria în care zace dascălul român, de unde necesitatea ridicării salarelor, dar nu prin grevă cum se svonise prin unele foi, fără prin alte mijloace umane — e de părerea să se țină un „Congres“ al tuturor învățătorilor români fără deosebire de confesiune — și încă cât de îngrabă — în programul căruia punctul principal să fie »Salarele învățătorilor«, — deschide adunarea, trecându-se înmediat la ordinea zilei. Se face apelul nominal, prin ce se constată că toți membrii sunt de față, își cunosc chemarea, sunt dornici de înaintare.

Afară de membrii ne-au mai onorat cu prezența D. Iosif Costin protop. Nic. Rațiu protop. onorar, D. Iuliu Bardoși, M. Găzdac inv. Gălfî Ferencz, trimisul inspect.

S'a ținut lecțiuni practice din partea d-lui George Ciugudean, învățător devoltarea nr. 4. — care după puțină critică s'a apreciat de bună. Au disertat d-nii Iuliu Petricaș inv. Petridul mediu: »Cum agricultura este baza civilizațiunei popoarelor.« Aurel Poruțiu din pomologie: »Cultura pomilor.« Ambele au fost bine succese, cu deosebire a d-lui A. Poruțiu a fost lucrută cu multă pricepere, ba a fost și rugat din partea Adunării să o publice în organul reuniunii.

Din raportul casierului rezultă că suma taxelor restante e foarte mare, deci se decide să fie rugat comitetul central să ia măsurile de lipsă față de restanțieri.

Urmează raportul bibliotecarului din care se vede că biblioteca despărțământului numără peste 300 volume, deși s'a fost publicat într'un număr din »Gaz. Trans.« din partea d-lui »Mureșanu« că despărțământul Turda nu are bibliotecă.

D-l bibliotecar propune ca prezidiul să răspundă la articolul de mai sus publicat în »G. T.« dar ilustritatea sa I. Bardoși e de părerea că nu președintele, ci însuși bibliotecarul, eventual delegații pentru adunarea gen. să interpeleze pe d-l prim secretar general — că luatu-s'au ceva măsurî din partea »Biuroului Central« ca să se răspundă.

Tot d-l I. Bardoși face o a 2 propunere, ca bibliotecarul cu ocasiunea raportului său, să enumere cari și câți dintre membrii cetesc cărți din bibliotecă.

Ca membri noi fondatori s'au înscris: d-l Iosif Costin protop. tract. și d-l Iuliu Pop. preot Uria de Câmpie. Sfârșindu-se agende, președintele închide adunarea, iar noi ne-am depărțat mulțumiți pe deplin cu succesul adunării și dorind ca la primăvară să ne revedem din nou în Berchiș. — em. —

ULTIME STIRI.

Viena. 14 Nov. Eri s'a răspândit pe aici știrea că la München s'a încercat un atentat contra vieții împăratului Germaniei. Pe când Wilhelm se îndepărta dela ambasada prusiană s'a auzit o detunătură. Împăratul s'a aruncat repede în trăsura. El a scăpat neatinș.

München. 14 Nov. Știrea răspândită cu privire la un atentat contra împăratului Wilhelm, nu se confirmă

în mod oficial și până în prezent ea n'a fost publicată. În cercurile oficiale atentatul e chiar desmintit și zvonurile răspândite declarate ca neintemeiate. Totul s'ar mărgini la prăbușirea unei tribune, al cărei zgomot produs a făcut impresia unei detunături. Nu s'a săvârșit însă nici un atentat.

Varna. 14 Nov. O furtună îngrozitoare bântue pe mare. Valurile au fost ridicate cu atâta furie, încât apa a inundat orașul. Circulația pe străzi este imposibilă.

Constantinopol. 14 Nov. O nouă bandă grecească de sub comanda locotenentului Machisa a trecut din Tesalia în Macedonia. Ea are de scop de a răzbuna moartea mitropolitului grec din Corița.

Viena. 14 Nov. »Politische Correspondenz« comunică, după o știre sosită din Constantinople, că guvernul turc a mărit considerabil măsurile împotriva activității bandelor grecești în Macedonia. Marele vizir ține cu persistentă la rechemarea mitropolitului din Drama, care a fost acuzat că are legături intime cu bandele grecești.

Valparaiso. 14 Nov. Trenul de nord-vest, ducând numeroși emigranți evrei, ruși, sârbi, polonezi, s'a ciocnit nu departe de Valparaiso cu un tren de mărfuri. S'a declarat un incendiu. 6 vagoane au fost distruse; din numărul de 167 emigranți, 47 au fost uciși, iar 58 răniți.

Diverse.

Victimele animalelor sălbatice. Ziarul »Times of India«, publică statistica anuală a victimelor animalelor sălbatice, în Indus-tan, în decursul anului 1905.

Se ridică la 2054 numărul acestor victime, pe când în anul 1904 era de 2157. Și anume: 48 de inși au fost omorâți de elefanți, 153 de lupi, 401 de leopardzi, și în sfârșit 786 de inși au fost sfârșiți de tigri.

Această statistică nu cuprinde victimele șerpilor, cari sunt în număr de 21.797 față de cifra din anul 1904 de 21.880.

Lecuirea cu permanganat de potasiu inventată de Sir Lauder Brunton, dă bune rezultate. De trei ani de zile, de când se aplică, s'a micșorat simțitor numărul victimelor reptilelor noastre.

În total însă, animalele sălbatice ale Indus-tanului, la un loc, au făcut mai puțin victime timp de un an într'o populațiune de 300.000.000 suflete, — de cât țarismul rusesc într'o lună.

Bibliografie.

În editura »Librăriei nouă« din București a apărut »Nora« sau »Casa d păpuș« a lui Ibsen tradusă de B. Marian. Prețul 1 coroană.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

A lua o doftorie

care numai în treacă te agită este fără scop, ca și când ai bicui un cal ostenit. Cu totul altceva este, dacă folosește cineva un leac, ca Emulsiunea lui Scott, care constă din cea mai bună untură de pește amestecată cu Hyphosphite de var și natron, care întărește sistemul corpului, așa că în scurt timp dăpar slăbiciunile și se înlocuiesc cu sănătate robustă și energie. Ca mijloc de întărire pentru copii debili sau reconvalescenți Emulsiunea lui Scott este neîntrecută. Scott este fără îndoială mai cu efect decât untura de pește obișnuită.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott. Cu referință la »Gazeta« și trimitere de 75 ban în mărci poștale se trimite sticla de probă franco dela

Dr. Emil Budai
— »Farmacia orașului« —
Budapesta IV. Vaczi utca 34/50.
Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
Se capătă în toate farmaciile.

Numai scurt timp
trimitem cu preturi așa ieftine colecția noastră

8 zile de probă. 8 zile de probă.

20 obiecte întocmai ca ilustrația numai fl. 2-70.

1 Ciasornic Nikel Rem. Sistem Rosskopf cu arătător de secunde, 1 lanț Nikel, 3 inele cu petri colorate, 2 ace de cravată, 2 nasturi de manjețe, 1 nasture de guler, 3 nasturi pentru piept, 2 cercei, 1 broșe. (toate aceste obiecte de aur americ Double, executare frumoasă), 1 pungă fiuă, 1 oglindă frumoasă. Cine cumpără 5 colecții odată capătă 1 ciasornic gratis.

Trimiterea se face cu rambursă sau trimițând prețul. — Nici un Risico. —

Garanție: Schimbul permis, sau bani retour

KAPPELLNER & HOLZER
deposit de clasornice și bijuterie
K r a k a u, Dietelgasse 69/88 (Austria).
Cataloge ilustrate despre clasornice, aurării, Instrumente pe muzică cu 1000 ilustrații la cerere se trimit gratis și franco. 2583,4-3.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care ți? ? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
69-0 conducătorul restaurantului.

Trebuințele D-voastră în cafea și ceaiu

le procurați mai bine la **JULIUS MEINL** în **Budapesta** (Filiala: Brașov, Târgul Inului 31/33). Firma Julius Meinl, după cum se știe, este în Ungaria cea mai mare în branșa ei. Ea importează cafea și ceaiu, după cum se poate dovedi, direct din țările de producțiune. Cereți catalog de prețuri, chiar și acesta ofere în sine o interesantă lectură și conține o mulțime de lucruri, cari pentru fie-care menageră sunt în gradul suprem vrednice de cunoscut. Catalogul de prețuri, la dorință se trimite gratis și franco.

Julius Meinl, Budapesta. — Filiala: Brașov, Târgul Inului 31/33.

La prea înalta poruncă a **Maiest. Sale Apost. c. și reg.**

A XXV. LOTERIE de stat c. r.
pentru scopuri de binefaceri militare.

Loteria acésta unică în Austro Ungaria concesionată conține 18.359 câștiguri în bani gata cu suma totală de **512.880 Cor.**

Câștigul principal 200.000 coróne bani gata.

Tragerea urméză irevocabil la **20 Dec. 1906.** Un los costă **4 coróne.**

Losuri se capătă la secțiile loteriilor de stat în Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanți de loterie, Trafic, la oficiile de dare, poste, telegraf și căi ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco.

Directia c. r. a loteriei.
Secția loteriei de stat.

(2591.2-10).

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Têrgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI,**
PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dá răspuns în limba română la ori ce întrebare.

67-130.

Iarăși

Noroc colosal la Gaedicke.

Colectura mea a fost favorizată de noroc deosebit la loteriile din urmă cu câștiguri principale,

zilnic un câștig principal la Gaedicke au devenit o vorbă volantă. Am plătit la 2 loterii din urmă clienților mei următoarele câștiguri principale:

Cel mai mare câștig principal este de 400,000 Cor. cu Nr. 3148

90.000 Coroane cu Nr. 3148	15.000 Coroane cu Nr. 95793
60.000 " " " 3952	15.000 " " " 215220
50.000 " " " 64714	15.000 " " " 121497
30.000 " " " 42778	15.000 " " " 97214
30.000 " " " 88837	10.000 " " " 35828
25.000 " " " 15900	10.000 " " " 71772
20.000 " " " 88000	10.000 " " " 42529
15.000 " " " 43841	

Cine vrea să facă un câștig principal, să joace la norocosul „GAEDICKE“ că acolo sau dovedit că s'au făcut mari câștiguri.

Tragerea la Clasa a I-a se incepe deja

la 22 și 23 Novembre

și costă un Los

Intreg	Jumătate	a 4-a parte	a 8-a parte
Cor. 12.—	Cor. 6.—	Cor. 3.—	Cor. 1-50.

Toți clienții mei primesc checuri de poște, cu care pot trimite bani fără spese.

Cercul clienților mei devine tot mai mare din loterie în loterie, o dovadă cât este de cercetată colectura mea în toate cercurile.

Încearcă odată norocul la „Gaedicke“ și va fi cu succes.

Cassa de bancă GAEDICKE
Budapeșta, IV. Kossuth-Lajos-utca II.

2573,3-4.

Norocul la TÖRÖK este statornic!

Neintrecut este norocul, care favoriză colectura noastră principală. Am plătit On. noștri clienți în scurt timp câștiguri mai mult de 27 milioane coróne, între cari cele mai mari câștiguri, și anume:

de 2-ori premiul cel mare de **600,000 Cor.**
Câștigul cel mai mare de **400,000 Cor.**
5 à 100,000, 3 à 90,000, 3 à 80,000, 3 à 70,000, 4 à 60,000, mai multe à 50,000, 40 000, 30,000, 25 000, 20,000, 15,000 și afară de acestea multe alte câștiguri de 10,000, 5,000, 3,000 2,000, 1,000, și 500 etc.

Recomandăm a participa la loteria de clase, care are cele mai mari șanse de câștiguri din lume și a comanda la noi un los norocos.

La următoarea loterie de clasă a 19, se vor sorta éráși din

125.000 losuri 62.500

cu câștiguri, în total cu suma enormă de 16 milioane 457,000 cor.

Cel mai mare câștig event. 1.000,000 Cor.
Special 1 premiu cu 600,000, 1 câștig à 400,000, 1 à 200,000, 2 à 100,000, 2 à 90,000, 2 à 80,000, 2 à 70,000, 2 à 60,000, 1 à 50,000, 3 à 40,000, 3 à 30,000, 6 à 25,000, 9 à 20,000, 13 à 15,000, 44 à 10,000, și încă mai multe altele.

Prețul original al losurilor stabilit după plan, Clasa I. este:
1/8 los orig. fl. — 75, séu cor. 1.50, | 1/4 los orig. fl. 1.50, séu cor. 3.—
1/2 " " " 3.—, " " 6.—, | 1/1 " " " 6.—, " " 12.—
și se trimit cu rambursă séu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficióse se expedéză după tragere. — Planuri oficióse gratis.

Ne rugăm ca comandele pentru losurile norocoase de sus să se trimită până în

22 Novembre a. c.

cu încredere direct la noi, de-óre-ce numerile norocoase se pot ușor epuisa

A. TÖRÖK & Co.
CASSĂ DE BANCĂ A. G.

Cea mai mare întreprindere de loterie de clasă în Ungaria.

BUDAPEST. Secțiile loterici de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Telegram-Adrese: Centrala: **Servitenplatz 3/a.**
Török-Budapest. I. Filială: **Theresienring 46/a.** — II. Filială: **Muzeumring 11/a.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe palatul Rudolf și la Eremias Nepoții.